

Szlak czerwony

(VM-N Velomazovia - Szlak Narwiański - Ostrołęcki)

Długość szlaku:
17,5 km

- Czas przejazdu: **1 godzina** (przy średniej prędkości ok. 20 km/h)
- Poziom trudności: **Trasa łatwa**
- Nawierzchnia: w większości **utwardzona-asfaltowa**

Przejażdżkę czerwonym szlakiem rozpoczynamy od wjazdu na most od strony Zegrza Południowego. Będąc na moście, po lewej stronie mijamy podpory wraz z wieżami strażniczymi, które są pozostałością starego mostu kolejowego, funkcjonującego w latach 1897 – 1915, wysadzonego w powietrze przez wycofujące się wojska rosyjskie. Jadąc dalej mostem możemy zjechać ze szlaku i skręcić w prawo do Osiedla Zegrze, gdzie czeka na nas wiele atrakcji. Wśród nich warto odwiedzić Pałac Krasieńskich z XIX w. i zobaczyć piękne drzewa będące pomnikami przyrody rosnące w parku wokół pałacu. Osoby, które pominą Osiedle Zegrze, kierując się na północ w kierunku Serocka, pomiędzy zespołami fortyfikacji. Twierdza Zegrze to umocnienia w ramach tzw. Warszawskiego Rejonu Fortecznego, wzniesione przez Rosjan przy Trakcie Kowieńskim na przełomie XIX i XX wieku. Na odcinku 4,1 km docieramy do miejscowości Jadwisin, przez którą przebiega również żółty szlak rowerowy tzw. Szlak Serocki. W okolicy znajduje się kilka atrakcji przyrodniczych i historycznych. Dostęp do nich jest dość łatwy, ponieważ wszystkie są zlokalizowane w niewielkiej odległości od siebie. Warto wspomnieć, że w Jadwisinie znajduje się wiele pomników przyrody, które na pewno warto zobaczyć, wśród nich jest: 9 drzew z gatunku sosna zwyczajna, aż 17 dębów szypułkowych, jesion wyniosły, dwa gązdy narzutowe, granit różowy – rapakiwi, granitoid szary różnoziarnisty. Dalej szlak prowadzi drogą krajową nr 61, na północ w kierunku Serocka. Po przejechaniu 2,4 km od miejscowości Jadwisin, docieramy do granic administracyjnych miasta, gdzie wjeżdżamy na ścieżkę rowerową wzdłuż ulicy Warszawskiej i dalej kierujemy się w stronę centrum (2,7 km). Do rynku wjeżdżamy ulicą Tadeusza Kościuszki. Tutaj możemy odpocząć lub zwiedzić miasto z jego malowniczymi zakątkami – decyzja należy do nas. W niewielkiej

fol. UMIG Serock

4 Kasyne Oficerskie w Zegrzu

Kasyno wzniesione na początku XX w. w stylu neoklasykistycznym. Warto wspomnieć, że był to dawny Pałac Radziwiłłów, zbudowany na planie prostokąta, z dobudówką od strony północnej. Przed wejściem do budynku, od strony frontowej, podjazd typowy dla rezydencji, przy którym znajdują się dwie latarnie. Fasada ogrodowa wychodzi na niski taras ograniczony tralkową balustradą z gazonami. We wnętrzu dominującym pomieszczeniem jest otwierająca się na taras sala tzw. lustrzana, poprzedzona dwoma przedsionkami. Kompleks przedsionków i sali głównej stanowi oś, po której stronach umieszczono mniejsze pomieszczenia. Sala lustrzana jest pomieszczeniem o najbogatszym wystroju, w którym dominują formy neoklasykistyczne i neorenesansowe. Odbywały się tu kiedyś słynne w okolicach bale podchorążych z Wyższej Szkoły oficerskiej Wojsk Łączności. Obecnie mieści się tu Klub Centrum Szkolenia Łączności i Informatyki w Zegrzu. Kasyno otoczone jest parkiem krajobrazowym.

fol. M. Rosalska

5 6 Rezerwat przyrody „Wąwóz Szaniawskiego” w Jadwisinie i ruiny dworku Szaniawskiego w Jadwisinie

Rezerwat leśny „Wąwóz Szaniawskiego”, zlokalizowany jest w pobliżu wsi Jadwisin. Na terenie o powierzchni 13,93 ha ochronie podlega starodrzew z przewagą dębu szypułkowego o charakterze grądu z pomnikowymi okazami dębów i sosen. W rezerwacie „Wąwóz Szaniawskiego”, u podnóża wysokiej skarpy Narwi znajdują się pozostałości po dawnym młynie parowym, który w połowie XIX w. był jednym z największych i najnowocześniejszych nie tylko w Królestwie Polskim, ale i w Europie. W latach 80-tych XIX w. posadę dyrektora młyna objął Adam Zygmunt Szaniawski, który wraz z żoną Wandą zamieszkał w drewnianym dworku w pobliżu młyna. W lutym 1886 r. urodził się we dworze Jerzy Szaniawski (późniejszy dramaturg, felietonista i pisarz). Na początku 20-stulecia młyn spłonął. Szaniawscy znaleźli się w trudnej sytuacji – wyjściem z niej okazało się założenie w Zegrzynku letniska. Położenie dawnego młyna i dworku jak najbardziej przemawiały za tym. Zresztą już wcześniej, przed pożarem, Szaniawskich odwiedzali w Zegrzynku przedstawiciele świata kultury, wśród nich Maria Konopnicka, Deotyma, Konrad Prószyński, Eliza Orzeszkowa i Ignacy Kraszewski. Letnisko rozwijało się, dworek z czasem został przebudowany i dostosowany do nowych funkcji, m.in. drewniane schody zastąpiono betonowymi, które po pożarze dworku w 1977 r. są jedyną pozostałością po dworku Szaniawskich.

fol. UMIG Serock

odległości od Rynku znajduje się plaża miejska i molo z przystanią. Z centrum miasta wjeżdżamy ul. 11-go Listopada i kierujemy się na północ, w stronę miejscowości Wierzbica. Jedziemy wzdłuż ulicy Pułtuskiej do ronda. Tutaj skręcamy w prawo na most, skąd rozpościera się widok na Narew wraz z jej malowniczymi nabrzeżami. Po przejechaniu ok. 1 km docieramy do miejscowości Łacha. Następnie skręcamy w ulicę Mazowiecką, wzdłuż której poprowadzony jest szlak. Na tym samym odcinku jest również poprowadzony niebieski szlak rowerowy – Szlak Wschodni. Alternatywnie, chętni mogą zjechać na rzeczną zaporę boczną i jechać w stronę Gąsiorowa wałem. Osoby, które wybiorą jazdę zaporą boczną, podziwiać mogą panoramę przeciwnego nabrzeża. Mijamy ośrodek rekreacyjny i po kilkudziesięciu metrach wjeżdżamy na nabrzeże utwardzone betonowymi płytami. Łukiem objeżdżamy cypel tworzący w tym miejscu wąski przesmyk na Narwi i po przejechaniu 640 m docieramy do zjazdu na drogę gruntową, biegnącą u podnóża wału. Po 1 km opuszczamy gminę Serock i kierujemy się dalej na północ. Swoją przejażdżkę czerwonym szlakiem możemy rozpocząć z miejscowości Gąsiorowo i jechać w kierunku Zegrza Południowego. Wybór należy do nas...

Wykaz atrakcji, które warto zobaczyć jadąc czerwonym szlakiem:

- ✓ Pozostałości po moście kolejowym
- ✓ Forty w Zegrzu
- ✓ Zespół koszarowy w Zegrzu
- ✓ Kościół garnizonowy w Zegrzu
- ✓ Zespół dworsko – parkowy w Zegrzu (obecnie Pałac Zegrzyński)
- ✓ Pomniki przyrody w Zegrzu: dęby szypułkowe, lipy drobnolistne, żywotniki zachodnie
- ✓ Obserwatorium astronomiczne Borowa Góra w Jadwisinie
- ✓ Rezerwat przyrody „Wąwóz Szaniawskiego” w Jadwisinie
- ✓ Ruiny dworku rodziny Szaniawskich w Jadwisinie (potocznie w Zegrzynku)
- ✓ Pomniki przyrody w Jadwisinie: sosny zwyczajne, dęby szypułkowe, jesion wyniosły, lipy drobnolistne, gązdy narzutowe: granit różowy – rapakiwi, granitoidy szary różnoziarnisty
- ✓ Rezerwat „Jadwisin”
- ✓ Zespół dworsko – parkowy w Jadwisinie- Pałac Radziwiłłów
- ✓ Dawny zajazd pocztowy w Serocku
- ✓ Grodzisko Barbarka w Serocku
- ✓ Kościół parafialny w Serocku
- ✓ Pozostałości wałów napoleońskich w Serocku
- ✓ Pomniki przyrody w Serocku – jesion wyniosły na grodzisku Barbarka
- ✓ Dawny cmentarz żydowski w Serocku (dojście od strony Narwi)
- ✓ Pomniki przyrody w Łasze – lipy drobnolistne

Jerzy Szaniawski wrócił do Zegrzynka w latach 50-tych XX wieku, starając się zadbać o opuszczony dotąd dworek rodzinny. Dworski majątek ziemski został w drodze reformy rolnej przekazany utworzonemu w sąsiedztwie Jadwisinie Zakładowi Doświadczalnemu Instytutu Ziemiaka, a to co pozostawiono Szaniawskiemu, obłożono tak gigantycznymi podatkami, że pisarz żył w skrajnej nędzy. W wieku 76 lat ożenił się z chorą psychicznie malarką Anitą Szatkowską, która izolowała go od świata zewnętrznego. Zmarł 16 marca 1970 roku w Warszawie, gdzie został pochowany na Cmentarzu Powązkowskim. Siedem lat później, dworek zamieszkiwany przez wdowę po nim spłonął doszczętnie w niejasnych okolicznościach. Otczający ruiny las, porastający malowniczo ukształtowaną krawędź erozyjną i wąwóz uznane zostały w 1977 r. za rezerwat przyrody zwany „Wąwozem Szaniawskiego”.

fol. UMIG Serock

7 Zespół dworsko-parkowy w Jadwisinie

Pałac Jadwigi i Macieja Radziwiłłów, którzy przenieśli się do Jadwisina po wykupieniu przez Rosjan ich zegrzyńskich dóbr, został ukończony w 1898 r. Położony na wysokiej, malowniczej skarpie zaprojektowany został w stylu francuskiego renesansu. Elewacja – licowana czerwono-brunatnymi płytami kontrastuje z zielenią parku otaczającego pałac. Bryła pałacu jest asymetryczna poprzez umiejscowienie wieży w elewacji frontowej. Ok. 1900 r. urządzono tu park krajobrazowy, a po blisko kolejnych 100 utworzono z niego i przyległego leśnego kompleksu Rezerwat Przyrody „Jadwisin”, który w założeniach ma chronić pozostałości puszczy serockiej. Jego powierzchnia wynosi 93,97 ha. Spotykane są tu siedliska grądów i lasów mieszanych z pomnikowymi dębami szypułkowymi i sosnami pospolitymi. Po II wojnie majątek Radziwiłłów rozparcelowano, a pałac został przekazany ministerstwu oświaty. Następnie w 1960 r. utworzono tu gospodarstwo pomocnicze Prezesa Rady Ministrów. W chwili obecnej pałac jest własnością prywatną i nie jest dostępny dla zwiedzających.

fol. UMIG Serock

8 Dawny zajazd pocztowy w Serocku

Dawny zajazd pocztowy (zwany napoleońskim), przy ul. Pułtuskiej w Serocku z 1 poł. XIX w., obejmuje dwa budynki połączone murem z bramą zakończoną łukiem odcinkowym oraz boczne skrzydło z trzema przybudówkami ustawionymi prostopadle. Tego typu klasycystyczny układ charakteryzował budownictwo miast i miasteczek Królestwa Polskiego. Przebudowany w XIX i XX w.

fol. UMIG Serock

1 Pozostałości po moście kolejowym

z charakterystycznymi betonowymi wartowniami na obu przyczółkach. Most funkcjonował w latach 1897-1915. Został wysadzony w powietrze przez wycofujące się wojska rosyjskie.

1

fol. UMIG Serock

2 Pałac Krasieńskich w Zegrzu

Historia Pałacu Zegrzyńskiego sięga 1847 roku, kiedy to Krasieńscy założyli folwark oraz wybudowali dwukondygnacyjny, harmonijnie rozbudowany pałac w otoczeniu pięknego parku. Został on przebudowany i adaptowany w latach 1897-1910 na letnią rezydencję carskiego generała – gubernatora warszawskiego. Obok budynek murowany 1-kondygnacyjny, mieszkalny, dawna stajnia z pocz. XVII w. Wokół zachował się liczny starodrzew. Przez wiele lat ośrodek wypoczynkowy Polskiej Agencji Prasowej, obecnie pod nazwą „Pałac Zegrzyński” jest filią Hotelu Warszawianka Centrum Kongresowego w Jachrance.

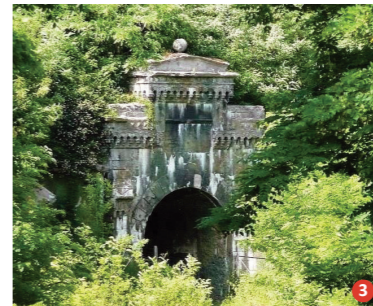

2

fol. M. Rosalska

3 Twierdza Zegrze

Zbudowana przez władze carskie w latach 1890-1907, jako część zewnętrznego pierścienia umocnień twierdzy Modlin. Ufortyfikowanie utworzone z dwóch ziemno-betonowych fortów: jednego obszernego tzw. umocnienia dużego, w postaci nieregularnego siedmioboku, drugiego mniejszego tzw. umocnienia małego - połączonych wałem ziemnym dla piechoty. Obecnie obiekt wyodróżniony, z zachowanymi obiektami fortowymi, w dużym stopniu zadrzewiony. W historycznych granicach wyznaczonych fortami, utrzymany jest zespół koszarowy powiązany przestrzennie z zespołem dworsko-pałacowym. Zachowało się 7 budynków koszarowych murowanych z pocz. XIX w., odbudowanych w 1948 i 1951 r., 3 potężne prochownie z pocz. XX w., dawny hotel oficerski, budynek murowany z końca XIX oraz Kasyno Oficerskie w Zegrzu.

3

fol. UMIG Serock

9 Grodzisko Barbarka w Serocku

Wczesnośredniowieczne, koliste grodzisko z XI-XII w., położone na wysokim brzegu Narwi, w pobliżu ujścia Bugu, oddzielone od kościoła jarem. Badania archeologiczne w latach 1962-66 ujawniły trzy fazy wału o konstrukcji rusztowej i przekładkowej, jamy magazynowe, ślady słupów oraz paleniska. W XVI w. istniał tu cmentarz z kaplicą pw. Św. Barbary. W czasie prac wykopaliskowych odsłonięto fragmenty fundamentów kaplicy z XVII w. Obecnie na wzgórzu istnieje taras widokowy, a o początkach serockich dziejów przypominają makieta grodu i tablice historyczne.

9

fol. M. Rosalska

10 Kościół parafialny w Serocku

Kościół murowany fundacji książąt mazowieckich, forma architektoniczna późnogotycka. Wybudowany w latach 1520-1525 lub 1512-1535, pierwotnie pw. Świętego Wojciecha biskupa. W XVII w. nastąpiła zmiana wezwania kościoła na Zwiastowania Najświętszej Marii Panny.

10

fol. M. Rosalska

11 Pomnik powstały z macew pochodzących z dawnego cmentarza żydowskiego w Serocku

Widok na przeprawę mostową przez rzekę Narew w Wierzbicy

13 Pomniki przyrody w Łasze

– lipy drobnolistne
Drzewa rosnące przy ul. Mazowieckiej na wprost wyjazdu z ul. Topolowej. Szacuje się, że drzewa są w ponad 150 lat. Mimo iż wyrastają z jednej bryły korzeniowej, uznaje się je za oddzielne drzewa. Ich obwody wynoszą 351 cm i 376 cm. Zostały uznane za pomniki przyrody w 1984 r.

11

fol. M. Rosalska

12

fol. M. Rosalska

14

fol. UMIG Serock

14 Malowniczy widok na rzekę Narew z miejscowości Łacha

Wydawnictwo Kartograficzne Compass
ul. Podchorążych 3, 30-084 Kraków
tel./fax 12 626 14 36, www.compass.krakow.pl

1. Mapa czerwonego szlaku rowerowego
2. Mapa żółtego szlaku rowerowego
3. Mapa czarnego szlaku rowerowego
4. Mapa niebieskiego szlaku rowerowego

W tej serii ukazały się:

Mapy rowerowe przygotowane i opracowane przez:
Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa
Urząd Miasta i Gminy Serock
Rynek 21, 05-140 Serock
tel. 22 782 88 40, 22 782 79 39
www.serock.pl

CZERWONY SZLAK
ROWEROWY

CZERWONY SZLAK
ROWEROWY

